

Homoseksualnost ob fin de siecle*

Ob razmišljanju o seksu ob koncu stoletja moramo dati vprašanju o homoseksualnosti osrednje mesto. Moderna homoseksualnost je, po mojem mnenju, rezultat nevzdržnih pritiskov in represij premožne, ambiciozne nuklearne družine, ki jo je zajel zlom obsežne, generacijsko razširjene družine, še vedno močne le med delavskim razredom.

Usoda moškosti je globoko povezana s homoseksualnostjo. Po vsem svetu, v Grčiji in Rimu kot tudi na Bližnjem vzhodu, na Kitajskem in Japonskem, so bili lepi dečki z moške strani običajno ravno tako seksualno zaželeni kot ženske. Kar se mi zdi povsem naravno. Judeo-krščanstvo je v svojem odklonilnem stališču do ljubezni do dečkov nenavadno.

Seks ali ljubezenske zadeve med izključno odraslimi moškimi so nekaj drugega. Ko spremljamo zgodovino kot celoto, je ta fenomen tako redek, da zahteva razlago. Opažam dva glavna načina moške homoseksualnosti. Prvi in najstarejši korenini v identifikaciji z materjo kot boginjo. Kastrirani, transvestitski svečeniki Sibilinega kulta, čaščenega v skorajda že diskotečnih obredih orgiastičnih plesov, so preživeli v današnjih bleščočih, razkošnih drag-queenih.

Druga vrsta homoseksualnosti je obrat od matere in heroični upor zoper njeno vsemogočnost. Takšna homoseksualnost prezira ženskost in povečuje popolno moškost, simbolizirano skozi "očitnost", napete mišice, arogantno arhitekturno moško

** Prevod iz knjige **Sex, Art, and American Culture**, Vintage Books, New York 1992, str. 22-25.*

formo, kakršno so si v celoti prvič zamislili Grki. Grška atletika je bila religiozni spektakel moške lepote, formalizirane v kipcih kourosa, s čimer se je na Zahodu pričela tradicija visoke umetnosti.

V takšnem načinu homoseksualnosti ni nič deviantnega ali pomehkuženega. Nasprotno, modernega geja razumem kot tistega, ki zaseda skrajno točko pri stopnjevanju moškosti, daleč proč od matere, začetnice vsake življenjske zgodbe. Gej in straight moški imajo precej več skupnega kot geji in lezbijke ali straight moški ter straight ženske. Vsak moški mora opredeliti svojo identiteto nasproti svoji materi. Če ne, pade nazaj vanjo in ga pogoltne. To je agonijski mitski vzorec v komičnem, materomorilskem "Psihu" (1960), enem od nepozabnih, značilnih filmov našega časa.

Sodobne feministke, ki so, splošno gledano, slabo ali ozko usposobljene učenjakinje, vztrajajo pri razumevanju zgodovine kot solzavega scenarija moškega zatiranja in ženske viktimizacije. Vendar je bolj primerno razumeti moške, ki jih seksualna tesnoba žene stran od njihovih mater, in ki – skozi moške vezi - oblikujejo skupinske zaveze, da bi ustvarili kompleksne družbene, umetnostne, znanstvene in tehnološke strukture.

Vsak gej, ki hrepeni po moškem, ponavlja takšno, skozi civilizacijo utrjeno gibanje, ki vodi stran od mater. V nasprotju s tem pa lezbijke ločitev od matere odklanjajo. Geji zmorejo iskati seks brez emocij; lezbijke pogosto končajo v emocijah brez seksa. Moška homoseksualnost, ki sili navzven, v tvegan, tuj teritorij, je progresivna in intelektualno stimulatívna. Lezbištvo, v svojem iskanju izgubljenega stanja blažene zveze z materjo, je domačinsko, regresívno, ter, žal, moram reči, prepogosto intelektualno šibko, saj teži k inertnosti.

Moška sla, kot sem že drugje pisala, je energetski dejavnik v kulturi. Moški so realnostni princip. Oni so ustvarili svet, v katerem živimo, in razkošje, ki ga uživamo. Ko se ženske odrežejo od moških, zdrsijo nazaj v psihološko in duhovno stagnacijo.

Ko sem bila mlada, sem mislila, da so najstniški fantje najbolj nerodne, bedne, zajedalske, otročje, umazane, režeče se kreature na tem zelenem božjem svetu. Sedaj, pri srednjih letih, in kot pravijo, *hors de combat*, jih gledam povsem drugače. Ko jih opazujem, kako norijo po ulicah ali v veleblagovnicah, se mi zdijo nenavadno gibljivi, saj predstavljajo moški princip, ki se skuša osvoboditi ženske kozmične dominace.

Najstniki, razdraženi zaradi svojih vzburkanih hormonov (v tem času v najsilovitejših), divjajo naokrog v skupinah kot prvotne horde. Imajo le kratko sezono razveseljujoče svobode med kontrolo njihovih mater in kontrolo njihovih žena. Muke moške identitete izvirajo iz moškega poniževalnega občutka

odvisnosti od žensk. Ženske so tiste, ki nadzorujejo področje čustvenega in seksualnega, in moški to vedo.

Eden od problemov, ki me je med mojimi razmišljanji o seksu najbolj vznemirjal, je promiskuitetnost gejev. Znova in znova sem bila prevzeta, ko sem se od prijateljev gejev učila o vročih krajih v razvpitih straniščih lokalov ali na avtobusnih terminalih ali – Minerva, pomagaj nam! – v knjižnici v Yalu. Kaj ponuja vse to? Ženske, straight ali gej, ne ustvarjajo življenjskega stila, kjer bi se brez računice ponudile slučajnim tujcem v zanikrnih javnih prostorih.

Nenazadnje, vse to sem videla. Geji so čuvarji moškega impulza. Imeti anonimni seks v temni uličici pomeni pokloniti se sanjam o moški svobodi. Neznani tujec je klateski poganski bog. Oltar je, kot v prazgodovini, povsod, kjer poklekneš. Na podoben način si straight moški, ki obiskujejo prostitutke, hrabro prizadevajo ohraniti seks stran od čustev, obveznosti, družine – z drugimi besedami, stran od družbe, religije in prokreativne Matere Narave.

Prevod: Nataša Velikonja